

Geliş Tarihi / Received Date

10.02.2023

Kabul Tarihi / Accepted Date

10.08.2023

İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Mikropolitik Stratejileri ve Öğrencilere Etkilerinin İncelenmesi¹

Examining Primary School Teachers' Classroom Management Micropolitics and Its Effects on Students

Gülşen ALTINTAŞ²

Sezen TOFUR³

Öz

Bu çalışmanın amacı ilkököl öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitik stratejilerini ve öğrencilere etkilerini uzaktan ve yüzyüze eğitim bağlamında belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yönteminde desenlenmiştir. Fenomenolojik desende tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 20 ilkököl öğretmeni oluşturmaktadır. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Görüşmeler araştırmanın veri kaynaklarıdır. Görüşme verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan veri toplama formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizinden faydalanılmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik stratejileri izlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre ilkököl öğretmenleri tarafından sınıf yönetiminde yüzyüze eğitimde en çok tercih edilen mikropolitik; olumlu pekiştiricilerdir. Uzaktan eğitimde en çok tercih edilen mikropolitik; model değildir. İlkoköl öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetimi mikropolitikleri öğrencilerde uzaktan (çevrimiçi) etki bırakırken yüzyüze eğitimde öğrencilerde daha çok olumlu etki bırakmakta, kuralların benimsenmesini kolaylaştırmaktadır. Uzaktan eğitimde öğretmen-öğrenci sosyal etkileşiminin azalması ve göz temasının sınırlanması öğretmenin sınıf yönetiminde otorite ve etki kurmada kullandığı mikropolitikaların etkilerini sınırlandırmaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde yüzyüze eğitim sürecine göre öğretmen-öğrenci etkileşimi sınırlanmaktadır. Yapılan bu çalışma ilkökulda kullanılan mikropolitikaların uzaktan ve yüzyüze eğitimde öğrencilere etkilerini gözler önüne sermesi bakımından önemlidir. Çalışmanın örgün eğitimin diğer kademelerinde tekrarlanarak sonuçlarının karşılaştırılması önerilebilir. Çalışma alanda öğretmen – öğrenci ilişkisinde yapılan ilk mikropolitik çalışmalardan olması nedeniyle araştırmacılara konu ile ilgili yapılabilecek araştırmalarda yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk eğitim sistemi, sınıf yönetimi, uzaktan eğitim, yüzyüze eğitim, mikropolitik stratejiler.

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu, 29.04.2021, 2021/05

²Öğr. Gör. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Manisa/Türkiye, E-mail: gulsencbu@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-3394-5903

³Sorumlu yazar: Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, Manisa/Türkiye, E-mail: sezentofur@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-6518-9156

Abstract

The aim of this study is to determine primary school teachers' classroom management micropolitical strategies and their effects on students in the context of distance and face-to-face education. The method of this research is qualitative. It is designed in a phenomenological pattern. The study group of the research consists of 20 primary school teachers. A convenience sampling has been used. Interviews are the data sources of the research. The data collection form prepared by the researchers was used to collect the interview data. Content analysis was used in the analysis of the data. Validity and reliability strategies were followed. According to the findings, the most preferred micropolitics in face-to-face education in classroom management by primary school teachers; are positive reinforcers. Modeling is the most preferred micropolitics in distance education. While the classroom management micropolitics used by primary school teachers in distance education have a remote (online) effect on students, they have a more positive effect on students in face-to-face education and facilitate the adoption of rules. The decrease in teacher-student social interaction and the limitation of eye contact in distance education limit the effects of the micropolitics that the teacher uses to establish authority and influence in classroom management. In the distance education process, teacher-student interaction is limited compared to the face-to-face education process. This study is important in that it reveals the effects of micro policies used in primary school on students in distance and face-to-face education. It can be suggested to compare the results by repeating the study at other levels of formal education. Since the study is one of the first micropolitical studies on the teacher-student relationship in the field, it is thought that it will guide the researchers in the research that can be done on the subject.

Keywords: Turkish education system, classroom management, distance education, face to face education, micropolitical strategies.

Giriş

Eğitimsel süreçler ortak amaca yönelik karmaşık sistemler bütünü olarak karşımıza çıkmaktadır. Sistem bütünlüğe yönelik çağrışımlar içerir ve birçok parçadan oluşabilir. Sosyal süreçler içinde yer alan eğitim sistemi, toplumun alt sistemleri içinde kendine bir yer bulmuştur. Toplumsal varlığını sürdürmeye çalışan insanlığı, bu sistemi belli bir çevrede ve amaçları doğrultusunda yapılandırmaya gitmiştir. Bu amaçlar ve ilkeler aynı doğrultuda çalışabildiğinde sistem özelliği gösterebilir. Her eğitim sistemi kendi içinde yönetici, öğretmen ve denetçilerle işbirliği yaparak amaçlarını gerçekleştirebilir.

Türk eğitim sistemi de Türkiye Cumhuriyeti (T.C) anayasası, hükümet planları, kalkınma planları, milli eğitim şuraları, eğitim öğretimi düzenleyen yasalar ile 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunundan oluşmaktadır (Memişoğlu, 2009). Sistem örgün ve yaygın olarak iki ana yapı göstermektedir. Örgün eğitim, okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yüksek öğretim yer almaktadır. Yaygın eğitim ise örgün eğitim olanaklarından yararlanamayan, örgün eğitim kurumlarında okuyan ve farklı meslek dallarında yeterliliklerini geliştirmek isteyen veya meslek edinmek isteyen bireylere uygulanan eğitimidir. Sistemin yapılanmasının öncülük eden örgün eğitim yapısı, belli yaş grubundaki kişilere önceden belirlenen kazanımlar doğrultusunda, farklı disiplin alanlarında hazırlanan programlar doğrultusunda hareket etmektedir. Önceden belirlenen kazanım ve programların yürütülmesinde önemli görevler üstlenen öğretmenlerin gerekli yeterlilikleri kazanmaları önemlidir. Belirlenen hedeflere ulaşmada gösterilen

çabanın olumlu sonuçlar verebilmesi öğretmenin öğrencilerine ayırdığı zaman ve öğrenme, öğretmen süreçlerinin sağlıklı yürütebilmesi ile doğru orantılıdır.

Zorunlu öğretim süresinde öğretmenler sınıf içinde kazanımları gerçekleştirebilmek için farklı strateji yöntem kullanırken sınıf iklimini düzenleyerek süreci tamamlamak zorundadırlar. Sınıf da okul gibi açık bir sistemdir. Öğretmen bu açık sistem içinde güvenli bir ortam oluşturabildiğinde sınıf iklimini oluşturabilir. Öğrencilerin bedensel, duygusal, zihinsel ve sosyal olarak gelişimine rehberlik eden öğretmen, sınıf içinde öğrenme öğretme süreçlerini iyi planlamalıdır. Paylaşımların gerçekleştirdiği sınıflarda öğrencilerin karşı karşıya kaldıkları öğretmenin belirlemiş olduğu ve öğretmenden öğretmene farklılık gösteren öğretim politikaları mevcuttur.

Okullarda sürdürülen politikalar genel olarak mikropolitika olarak ifade edilmektedir. Mikropolitika, işleyen örgütlerde bireyler, gruplar ya da alt grupların kısıtlı ve değerli madde ve sembolik kaynaklar için mücadele ettikleri bir süreçtir (Altun & Sapkaya, 2017). Eğitim kurumlarında mikropolitik bir bakış açının ortaya çıkması, örgütsel teorilerin politik modellerinin uygulanmasıdır (Bacharach & Mundell, 1993; Ball, 1987; Blase, 1991; Gronn, 1986; Hoyle, 1986; Iannaccone, 1975; akt: Du, 2005). Bir organizasyon içindeki politikanın incelenmesi mikropolitik perspektif olarak ifade edilmektedir (Bacharach & Mundell, 1993 akt: Du, 2005). Mikropolitikalar, okullardaki karar ve işlemlerin daha küçük ölçekli nasıl yerine getirildiğini açıklar (Bakioğlu vd., 2021). Okul işlevini yerine getirirken öğretmen, öğrenci, okul yönetimi, üst yönetim, veli çevre gibi okul kültürünü ve iklimini etkileyen çeşitli faktörlerden hem etkilenir hem de bu faktörlerden etkilenir (Balıkçı, 2020). Hem okul hem de sınıf içinde nitelikli yürütülen mikropolitikalar, sistemin yaşamı açısından son derece önemlidir (Ehrich & Cranston, 2004; akt: Altun & Sapkaya 2017). Kurumlardaki bireylerin ve grupların çıkarlarını ilerletmek adına mikropolitikalar, otorite ve etki kullanmak için kullanılan stratejilerdir (Hoyle, 1986; akt: Du, 2005). Spaulding (2000) mikropolitikaları, bir grup içinde diğerlerini etkileme yolları olarak, bireylerin amaçlanan hedefe ulaşması olarak tanımlar. Birini kendi amacımız doğrultusunda etkileme, mikropolitik etki yarattığını ifade eder. Mikropolitikalar, okullardaki karar ve işlemlerin daha küçük ölçekli nasıl yerine getirildiğini açıklar (Bakioğlu vd., 2021). Mikropolitik davranışlar okul ve sınıf içerisinde baş gösteren kontrol, güç ve etki için sürdürülen mücadele olarak karşımıza çıkmaktadır. Mikropolitikaların yürütüldüğü sınıf ortamları yüzyüze yapılan eğitim süreçlerinde daha çok fark edilebilir.

Bireylere kendi kendilerine öğrenme imkânı sağlayan, geleneksel eğitime göre daha esnek ve birey koşullarına uygulanabilir bir eğitim, açık ve uzaktan öğrenme süreçleridir (Oral, 2007). Uzaktan öğrenme süreçleri doğal olarak sanal sınıfların oluşmasını sağlamıştır. Sanal sınıf, öğretmenin rehber ve yönetiminde farklı yerlerde, aynı zamanda bir araya gelen çeşitli iletişim araçları kullanılarak görsel ve işitsel oluşturulan çevrim içi öğrenme ortamı şeklinde ifade edilebilir (Kaya, 2011). Sınıf yönetimi son dönemde uzaktan eğitim süreçlerinin etkisi ile bir sarsıntı geçirmiş olmasına rağmen, ortamın gerçek ya da sanal olması mikropolitik davranışların gösterilmesini azaltmayabilir.

Alanda yazın incelendiğinde; Kelchtermans & Ballet (2002) öğretmen indüksiyonunun mikropolitliği (Öğretmenin sosyalleşmesi üzerine bir anlatı-biyografik çalışma) isimli çalışmalarında yeni başlayan öğretmenlerin mikropolitik deneyimlerini anlamının sadece öğretmenlerin kariyer boyu öğrenimine ilişkin teori gelişimi için değil, aynı zamanda öğretmen eğitimi ve işe başlama programlarının kalitesinin artırılmasında etkili olduğunu bulmuşlardır. Colegio (2018) okul mikropolitliği anlama ve hazırlama ortak mikropolitik zorluklar için K-12 okullarında yenilikçi ilkeler isimli yüksek lisans tezinde, müdürlerin karşılaştığı mikropolitik zorlukları yönetmek hem okul vizyonunun uyumunun ve okul kültürünü hem de bir müdürün itibarını geliştirmek için çalıştığını ortaya koymuştur. Müdürler personele liderlik ettiğinde mikropolitik zorlukların en aza indirilebildiğini ifade etmiştir. Spaulding (2000) öğretmenlerin eylemlerinin, belirli öğrenci mikropolitikasını nasıl güçlendirdiğinin farkında olması gerektiğini bildirmiştir. Öğretmenlerin, mikropolitik direnç türlerine göre agresif direnişin tersine öğrencilerin pasif olmalarını kabul etmemelerini, öğrencilerin direnişin arkasındaki nedenlerini sözle ifade etmelerini teşvik etmesi gerektiğini belirtmiştir. Altun & Sarpkaya (2017), eğitim örgütlerinde politik modellerin uygulanabilirliğine ilişkin önerilerinde; okulun paydaşı olan birey ya da gruplarca politik davranışların sergilenmeyeceğini, okulun dışında baskı gruplarının etkisi olduğunu ifade etmişlerdir ve okul yöneticilerinin politik davranışları, okulun amaçlarını gerçekleştirmede bu baskılara karşı stratejik hamleleri yapılabileceklerini belirtmişlerdir. Budak, (2019), okul yöneticilerinin kullandığı mikropolitik stratejiler ile ilgili öğretmen görüşlerini inceleyerek, okul müdürlerinin öğretmenleri etkilemek için kullandıkları stratejilere yer vermiştir.

Alan yazın incelendiğinde çok sayıda mikropolitik çalışma olmasına rağmen eğitim sürecinde okul müdürü - öğretmen ilişkileri üzerinde odaklanıldığı öğretmen – öğrenci ilişkisindeki mikropolitik çalışmaların neredeyse hiç olmadığı görülmektedir. Bu çalışmanın alandaki açıklığa yeni bir bakış açısı getirerek alan katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitik stratejilerini ve öğrencilere etkilerini uzaktan ve yüzyüze eğitim bağlamında belirlemektir. Bu amaçla “İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitik stratejileri ve öğrencilere etkileri nasıldır?” temel araştırma sorusundan yola çıkılarak 4 alt soruya cevap aranmıştır?

1. İlkokul öğretmenlerinin yüzyüze eğitimde öğrenci öğrenmelerini desteklemek/etkilemek amacıyla kullandığı belli başlı mikropolitik stratejiler nelerdir?
2. İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci öğrenmelerini desteklemek/etkilemek amacıyla kullandığı belli başlı mikropolitik stratejiler nelerdir?
3. İlkokul öğretmenlerinin yüzyüze eğitimde öğrenci öğrenmelerini desteklemek/etkilemek amacıyla kullandığı mikropolitik stratejilerin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?
4. İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci öğrenmelerini desteklemek/etkilemek amacıyla kullandığı mikropolitik stratejilerin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, verilerin toplanması, verilerin analizi, geçerlik ve güvenilirlik, araştırmacıların rolü, araştırma etiği ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Deseni

Araştırmanın yöntemi niteldir. Fenomenolojik desende tasarlanmıştır. Fenomonoloji, insanların yaşam deneyimlerini çalışmak için uygundur (Merriam, 2018). Fenomenolojik yaklaşımın odak noktası ve konusu öğrenmemiz gerekenleri insanların nasıl tecrübe ettikleri ve dünyayı nasıl yorumladıklarıdır (Patton, 2018a: 106). Fenomenolojik çalışma, bireylerin bir fenomen ya da kavram ile ilgili deneyimlerinin ortak anlamını tanımlar (Creswell, 2016: 77). Yapılan bu çalışmada verilerin ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetimi deneyimlerinden yola çıkılarak toplanacak olması planlandığından fenomenolojik desen tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 20 ilkökul öğretmeni oluşturmaktadır. Alan yazına bakıldığında nitel araştırmalar için örneklem büyüklüğünde bir sınırlama yoktur. Örneklem büyüklüğü araştırma sorularına, araştırmanın amacına, verilerine, mevcut zaman ve kaynaklara göre değişebilmektedir (Patton, 2018b: 244). Bu çalışmada da örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde alanyazın ve araştırma verileri etkili olmuştur. Çalışmada amaçlı örnekleme türlerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme kullanılmıştır. Kolay ulaşılabılır örnekleme; bilgi ve güvenilirlik pahasına zaman, para, esnek tasarrufu sağlar (Miles & Huberman, 2015: 28). Aynı zamanda ekonomik olması ve araştırma sürecinin hızlı ilerlemesine olanak tanınması bakımından faydalı olduğu düşünüldüğünden seçilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2008: 113).

Tablo 1. Katılan Öğretmenlerin Bilgileri

Öğretmen	Cinsiyet	Yaş	Mezuniyet Alanı	Görev Yaptığı İl
Ö1	Kadın	23	Sınıf Öğretmenliği	İzmir
Ö2	Kadın	23	Sınıf Öğretmenliği	İzmir
Ö3	Kadın	49	Sınıf Öğretmenliği	Aydın
Ö4	Kadın	32	Sınıf Öğretmenliği	Manisa
Ö5	Kadın	40	Sınıf Öğretmenliği	İstanbul
Ö6	Kadın	42	Tarih-Formasyon	İstanbul
Ö7	Kadın	55	Mühendislik-Formasyon	İstanbul
Ö8	Kadın	50	Sınıf Öğretmenliği	İzmir
Ö9	Kadın	50	Sınıf Öğretmenliği	İzmir
Ö10	Kadın	23	Sınıf Öğretmenliği	İzmir
Ö11	Kadın	57	Biyoloji -Formasyon	İzmir
Ö12	Erkek	40	Sınıf Öğretmenliği	İzmir
Ö13	Kadın	42	Sınıf Öğretmenliği	Manisa
Ö14	Kadın	57	Biyoloji- Formasyon	İzmir

Ö15	Kadın	30	Sınıf Öğretmenliği	Mardin
Ö16	Kadın	25	Sınıf Öğretmenliği	İzmir
Ö17	Kadın	24	Sınıf Öğretmenliği	İzmir
Ö18	Kadın	40	Sınıf Öğretmenliği	Niğde
Ö19	Erkek	38	Sınıf Öğretmenliği	Manisa
Ö20	Kadın	50	Sınıf Öğretmenliği	İstanbul

Çalışma grubuna gönüllü katılan öğretmenlerin bilgileri Tablo 1 de verilmiştir. Buna göre katılımcı yaşlarının 23-57 arasında değiştiği ve kadınların yoğunlukta olduğu, mezuniyet alanlarının sınıf öğretmenliği olduğu ancak farklı branşlardan formasyon mezunu 4 öğretmenin olduğu, 6 farklı ilden seçildikleri görülmektedir.

Verilerin Toplanması

Yapılan bu çalışmada görüşmeler araştırmanın veri kaynaklarıdır. Görüşme verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan veri toplama formu kullanılmıştır. Form iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgiler ile ilgilidir. İkinci bölümde konu ile ilgili dört temel soru bulunmaktadır. Formun oluşturulması için öncelikle ilgili alanyazın taraması yapılmıştır. Oluşturulan form ile ilgili iki akademisyen ve bir ilkokul öğretmenin görüşleri alınmıştır. Taslak form kullanarak iki ilkokul öğretmeni ile görüşme yapılmıştır. Bu görüşmeden elde edilen dökümler, iki akademisyen ile değerlendirilerek görüşme formuna nihai şekli verilmiştir. Nihai formun dil ve anlatım yönünden düzenlenmesinde bir Türkçe öğretmeninden yardım alınmıştır. Veriler Google form aracı ile toplanmıştır. Elde edilen veriler araştırmacıların ilkokul öğretmenliği deneyimlerine dayalı olarak oluşturulmuş ve bu veriler bulgular ve yorumlar başlığında verilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi ve betimsel analizden faydalanılmıştır. Elde edilen dökümlerden içerik analizi ile kodlar oluşturularak alt kategoriler belirlenmiştir. Alt kategoriler kategorilerle kategoriler temalar ile ilişkilendirilmiştir. Temalar içerik analizi yolu ile bulunan temel anlamlardır (Krippendorff, 2004; Patton, 2018c: 453). Yapılan bu araştırmanın teması da “Sınıf Yönetimi Mikropolitikleri ve Öğrencilere Etkileri” olarak belirlenmiştir. Kategoriler katılımcıların her bir soruya verdikleri cevaplardan açık (open) ve aksiyal (axial) kodlamalar yolu ile bulgular bölümünde tablolandırılmıştır. Açık kodlama her bir soruya verilen yanıtların kendi arasında daha az benzerlik gösteren kodlara ayrılması ile gerçekleştirilmiştir. Aksiyal kodlamada ise açık kodlama yolu ile elde edilen kodlar benzerliklerine göre kümelendirilerek heterojen gruplara (kategorilere) ayrılmıştır. Betimsel analiz ile katılımcıların görüşlerinden bazıları bulgular bölümünde değiştirilmeden aktarılmış çıkarımlarda bulunulmuştur. Araştırma kapsamında belirlenmiş dört kategori bulunmaktadır: “İlkokul öğretmenlerinin yüzyüze eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitikleri”, “İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitikleri” kategorileri “İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitikleri” temasında, “İlkokul öğretmenlerinin yüzyüze eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitiklerinin öğrencilere etkileri” ile “İlkokul öğretmenlerinin uzaktan

eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitiklerinin öğrencilere etkileri” kategorileri “ilkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitiklerinin öğrencilere etkileri” temasında birleştirilmiştir. Böylelikle yapılan bu araştırma 4 kategori, 2 temadan oluşmuştur. Temalara göre, her sorunun temaları ve kodları uygun bir amaç doğrultusunda yorumlanmıştır. Veri kodlama aşamasında kodlamalar, MAXQDA 2020 nitel veri analiz programı ile oluşturulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

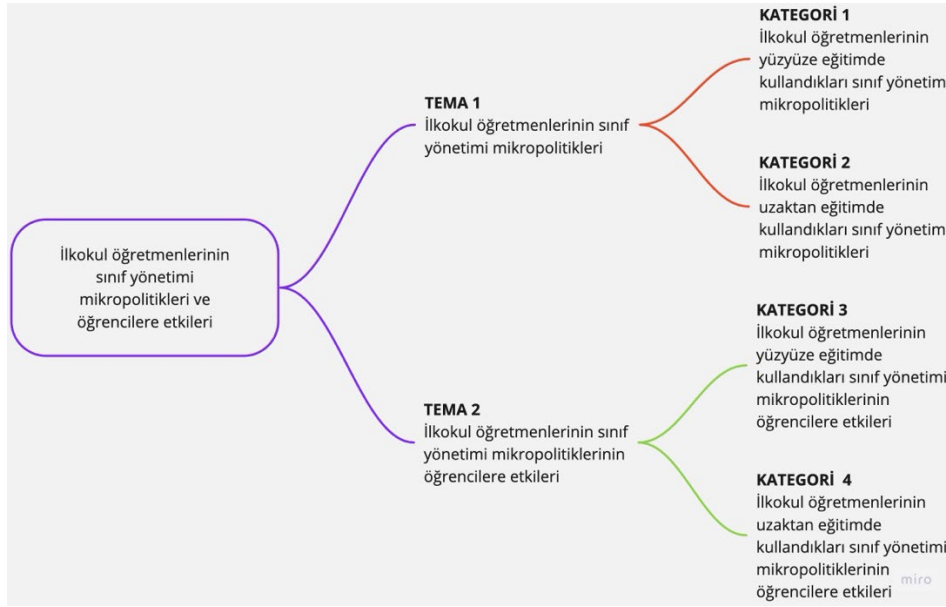
Merriam’ın (2018) geçerlik ve güvenilirlik stratejilerinden dördü temel alınmıştır: (i) Katılımcı doğrulaması: Veriler ve belirsiz yorumlamalar ile ilgili katılımcıların bir kısmından geri bildirim alınmıştır. (ii) Veri toplama aşamasına uygun yeterli katılım: Katılımcıların verdikleri cevapların benzerlikleri katılımın yeterli olduğu kanaati uyandırmıştır. (iii) Uzman incelemesi: Belirsiz yorumlar ile ilgili alanda ilgili çalışmaları olan iki akademisyen ve bir ilkokul öğretmeninden çalışmanın raporu okutularak görüş alınmıştır. (iv) Zengin, yoğun tanımlama: Araştırma bulgularının diğer araştırmalarda kullanılabilirliğini sağlamak adına amaç, yöntem, veri toplama ve analiz süreçleri ayrıntılarıyla açıklanmıştır. Katılımcı verileri doğrudan alıntılarla araştırmada sunulmuştur.

Araştırmacıların Rolü ve Etik

Yazarların ilkokul öğretmenliği deneyimlerinin olmasının araştırma sürecine, verilerinin analizi ve yorumlanmasına katkı sağladığı düşünülmektedir. Araştırmada katılımcılardan bireysel izin, çalıştıkları kurumdan kurumsal izin alınmıştır. Görüşülen öğretmenlerin isimleri etik açıdan gizli tutularak araştırmada Ö1, Ö2... şeklinde kodlarla temsil edilmiştir. Çalışmada MEB araştırma uygulama izni alınmış olup, “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Bu araştırma, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu, 29.04.2021 tarih ve 2021/05 nolu karar sayısı ile etik olarak uygun bulunmuştur.

Bulgular ve Yorum

Çalışmada tümevarımcı bir mantıkla veriler analiz edilirken nitel araştırmaların doğası uyulmuştur. Çalışma soruları tek tek analiz edilmiş, verilerle birleştirmeye gidilmiştir. Bu başlık altında iki tema ikişer kategori ile sunulmuştur. Temalar ve kategorileri Görsel 1’de gösterilmiştir:

Görsel 1. Çalışma Temaları ve Kategorileri

Tema 1: İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Mikropolitikleri

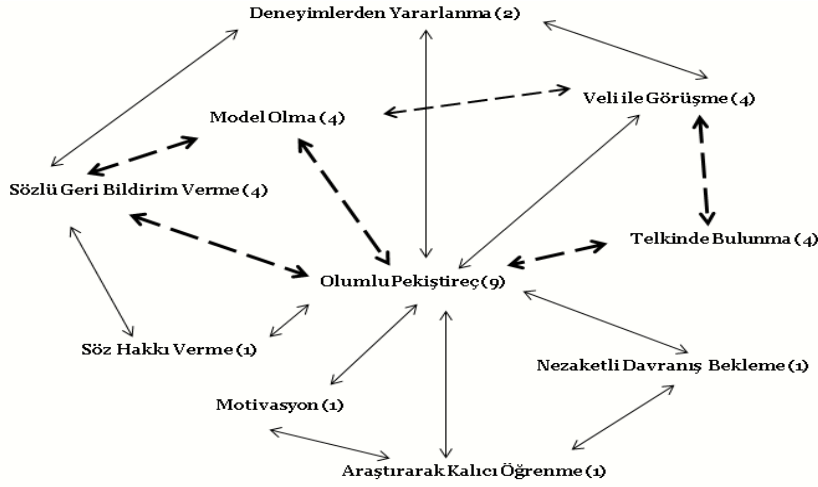
Bu başlık altında ilkökul öğretmenlerinin yüzyüze ve uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitikleri sorulmuştur. Elde edilen veriler kategori 1 ve kategori 2 de sunulmuştur.

MAXQDA analiz programında öğretmenlerden toplanan belgeler analiz edilmiştir. Yapılan analizler öğretmenlerin verdikleri yanıtları ve yanıtların birbirleriyle olan ilişkisini haritalandırarak yansıtmaktadır. Bu haritalar anlamlı ilişkiler ağını ifade ederek oluşan zihin haritasını ortaya koymaktadır. Harita üzerindeki kodlar arası ilişki gösteren çizgiler kesik veya bütün olarak farklı anlamları yansıtmaktadır. Bütün çizgiler, öğretmenlerin temalara (sorulara) ilişkin kodlarını (cevapları) verirken, kesik çizgiler tüm yanıtlardan gelen kodların birbirleriyle olan ilişkilerini göstermektedir. Kalın veya ince çizgiler ise ilgili kodun tercih edilme sıklığını yansıtmaktadır. Düz ve sönük çizgiler düşük ilişki düzeyini, uzun ve kısa kesikli çizgiler ilişki şiddeti bakımından en yoğun olanları gösterir niteliktedir.

Kategori 1: İlkokul Öğretmenlerinin Yüzyüze Eğitimde Kullandıkları Sınıf Yönetim Mikropolitikleri

Araştırmada “Öğretmenlerin Yüzyüze Eğitimde Sınıf Yönetiminde Kullandıkları Mikropolitikler” MAXQDA Haritası aşağıda verilmiştir.

Görsel 2. MAXQDA Eş Zamanlı Kod Oluşturma Modeli 1. Kategori “Öğretmenlerin Yüzyüze Eğitimde Sınıf Yönetiminde Kullandıkları Mikropolitikler” Haritası

Görsel 2’de görüldüğü gibi tüm yanıtlar için tema 1; ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitiklerinin alt kodlar ile ilişkisini yansıtmaktadır. Her tema kodunun ne kadar kodlandığı parantez içinde verilmiştir. Görsel 2 incelenildiğinde kategori 1: İlkokul Öğretmenlerinin Yüzyüze Eğitimde Kullandıkları Sınıf Yönetim Mikropolitikleri’nde 10 (on) farklı kod arasında; olumlu pekiştirici (9) öğretmenler tarafından en çok tercih edilen mikropolitika olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kategoride üretilen mikropolitika sayısına göre; model olma (4), telkinde bulunma (4), veli ile görüşme (4), sözlü geri bildirim verme (4), deneyimlerden yararlanma (2), nezaketli davranış bekleme (1), araştıran kalıcı öğrenme (1), söz hakkı verme (1) ve motivasyon (1) olarak sıralanmaktadır. Yüzyüze eğitim için kullanılan ilkökul öğretmenlerinin belirttiği mikropolitiklerin tamamı olumlu pekiştirici mikropolitikliği ile doğrudan ilişkilidir. Bunun yanında sözlü geri bildirim verme, model olma, veli ile görüşme, telkinde bulunma ve olumlu pekiştirici başlıkları arasındaki ilişkiler diğer mikropolitik ilişkilerine göre daha yoğundur.

İlkokul öğretmenlerinin büyük çoğunluğu yüzyüze sınıf yönetiminde kullandıkları mikropolitika, amaçlanan hedefe ulaşmada öğrencileri etkileme yolu olarak olumlu pekiştirici kullandıklarını ifade etmişlerdir. İlkokul öğretmenlerinin otorite ve güç oluşturmak için telkinde bulunma, veli ile görüşme, sözlü geri bildirim verme yönünde mikropolitikalar oluşturdukları görülmektedir. Ayrıca ilkökul öğretmenlerinin öğrencilerini pozitif yönde etkileyebilmek adına oluşturdukları mikropolitikalar ise model olma, telkinde bulunma, deneyimlerden yararlanma, nezaketli davranış bekleme, araştıran kalıcı öğrenme, söz hakkı verme ve motivasyon olarak yansımaktadır.

Aşağıda çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ifadelerinden örneklere yer verilmiştir.

Ö4 “Olumlu pekiştirici kullanma, model olma, telkinde bulunma, bilgi beceri ve deneyimlerinden yararlanma, bütün sınıf öğrenci ve velileriyle aylık kahvaltı vb etkinliklerde görüşmek.”

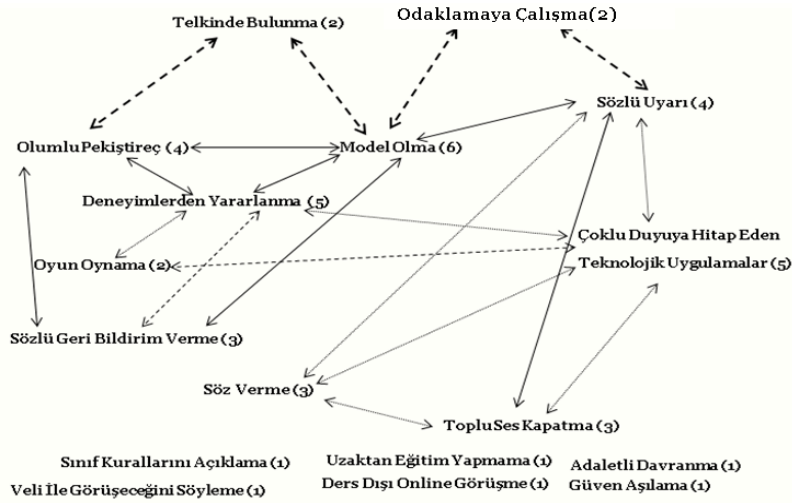
Ö9 “Model olma olumlu pekiştireç telkinde bulunma velisi ile görüşme”

Ö19 “Olumlu bir davranışta aferin, Teşekkür ederim gibi olumlu pekiştireçler kullanırım.”

Ö20 “Sözlü geri bildirim yapıyorum. Olumlu pekiştireç kullanıyorum. Örneğin, olumlu bir davranışta ödül veririm.”

Kategori 2: İlkokul Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitimde Kullandıkları Sınıf Yönetim Mikropolitikleri

Araştırmada “Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde Sınıf Yönetiminde Kullandıkları Mikropolitikler” MAXQDA Haritası aşağıda verilmiştir.

Görsel 3. MAXQDA Eş Zamanlı Kod Oluşturma Modeli 2. Kategori “Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde Sınıf Yönetiminde Kullandıkları Mikropolitikler” Haritası

Görsel 3’te görüldüğü gibi tüm yanıtlar için tema 1: İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitiklerinin alt kodlar ile ilişkisini yansıtmaktadır. Her tema kodunun ne kadar kodlandığı parantez içinde verilmiştir. Görsel 3 incelenildiğinde kategori 2: Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde Sınıf Yönetiminde Kullandıkları Mikropolitiklerinde 11 (on bir) kod arasında model olma (6) , çoklu duyuya hitap eden teknolojiler kullanma (5), deneyimlerden yararlanma(5) öğretmenler tarafından en çok tercih edilen mikropolitika olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kategoride üretilen mikropolitika sayısına göre; olumlu pekiştireç (4), sözlü uyarı (4), sözlü geri bildirim verme (3), söz verme (3) , toplu ses kapatma (2), oyun oynatma (2), telkinde bulunma (2), odaklamaya çalışma(2) ile ilişkiler gözlenirken, 6 (altı) kodun sınıf kurallarını açıklama (1), uzaktan eğitim yapmama (1) veli ile görüşeceğini söyleme (1), adaletli davranma (1), ders dışı online görüşme (1) ve güven aşılama (1) ise öğretmenlerin nadiren kullandıkları mikropolitikalarda bir ilişki görülmemiştir. İlkokul öğretmenleri uzaktan eğitimde model olabilme için öğrencilere telkinde bulunarak olumlu pekiştireç kullandıkları, onları derse odaklamaya çalıştıkları ve bu anlamda sözlü uyarılarda buldukları, deneyimlerinden yararlandıklarını belirtmiştir.

İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetimi mikropolitikleri incelendiğinde model olma, deneyimlerden yararlanma, çoklu duyuya hitap eden teknolojiler kullanma en çok tercih edilen mikropolitiklerdir. Bunu olumlu pekiştirici ve sözlü uyarı takip etmektedir. İlkokul öğretmenlerinin otorite ve güç oluşturmak için sözlü uyarı, sınıf kurallarını açıklama, toplu ses kapatma, ders dışı online görüşme, veli ile görüşeceğini söyleme ve uzaktan eğitim yapmama yönünde mikropolitikalar oluşturdukları görülmektedir. Ayrıca ilkokul öğretmenleri etki yaratma için kullandıkları mikropolitikaların deneyimlerden yararlanma, sözlü geri bildirim verme, oyun oynatma, telkinde bulunma, çoklu duyuya hitap eden teknolojiler kullanma, söz hakkı verme olduğunu ifade etmişlerdir. İlkokul öğretmenlerinin öğrencilerini pozitif yönde etkileyebilmek adına oluşturdukları mikropolitikalar sınıf kurallarını açıklama, adaletli davranma ve güven aşılama olarak sıralanmaktadır. Bazı öğretmenler öğrencilerin uzaktan eğitimde odaklanma sorunu yaşadıklarını da bildirmişlerdir.

Aşağıda çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ifadelerinden örneklere yer verilmiştir.

Ö2 “Aynı şekilde model olma ama aynı zamanda sözlü uyarı çünkü online derste en büyük problem sıklıkla aynı anda konuşmaları çünkü ekranda öğretmene odaklanıyorlar diğer arkadaşlarının söz hakkı aldığını görmüyorlar bile.”

Ö6 “Uzaktan eğitimde de uyulması gereken kurallar var. Bu kuralları öğrenciler 1. Sınıf olmalarına rağmen çok daha kolay öğrendiler. Bir başkasının sözünü kesmeme, öğretmenin talimatlarına uyma... Genel olarak sözlü geri bildirim verme yöntemini kullanmaktayım.”

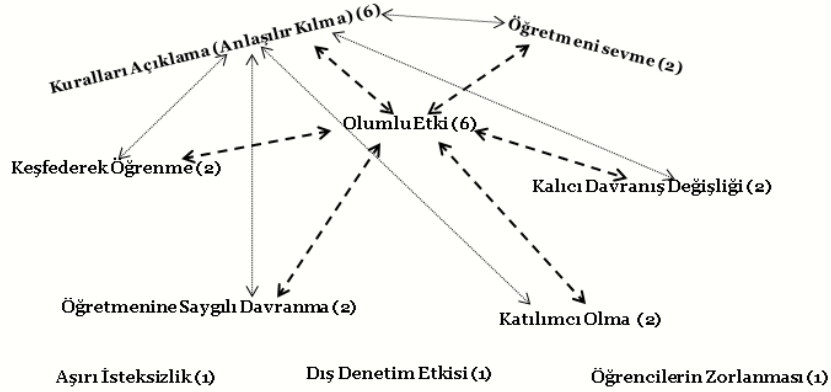
Ö11 “Uzaktan eğitim sürecinde birbirini dinlemeleri gerektiğini sözlü uyarılar yapmak durumunda kaldım, ekran karşısında fakat dersi dinlemeyen öğrencime söz hakkı vererek, farklı duyulara da hitap edecek etkinliklere yönelerek sadece kitap deftere bağlı kalmadan öğretim planladım, zaman zaman aksi yönde gelişen durumlarda da teknolojinin vermiş olduğu imkanları kullanarak toplu ses kapatma vb. özellikleri kullanmak durumunda kaldım.”

Yukarıda yer alan görüşler incelendiğinde öğretmenlerin uzaktan eğitimde, kendi eylemlerinde otorite sağlamak ve öğrencilerinin pasif olmamaları adına farklı mikropolitikalarından yararlandıkları söylenebilir.

Tema 2.: İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Mikropolitiklerinin Öğrencilere Etkileri

Bu başlık altında ilkokul öğretmenlerinin yüzyüze ve uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitiklerinin öğrencilere etkileri kategori 3 ve kategori 4 te sunulmuştur.

Kategori 3: İlkokul öğretmenlerinin yüzyüze eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitiklerinin öğrencilere etkileri

Görsel 4. MAXQDA Eş Zamanlı Kod Oluşturma Modeli 3. Kategori “ İlkokul öğretmenlerinin yüzyüze eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitiklerinin öğrencilere etkileri” Haritası

Görsel 4’te görüldüğü gibi tüm yanıtlar için tema 2: İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitiklerinin öğrencilere etkileri alt kodlar ile ilişkisini yansıtmaktadır. Her tema kodunun ne kadar kodlandığı parantez içinde verilmiştir. Görsel 4 incelendiğinde 3. kategoride 21 (yirmi bir) kod arasında olumlu etki (6) ve kuralları açıklama (anlaşılır kılma) (6) yüzyüze eğitimde kullanılan öğrencilere etkisi en fazla olan mikropolitikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Olumlu etki (6) mikropolitik etkisi ile öğretmeni sevmeye (2), kalıcı davranış değişikliği (2), katılımcı olma (2), öğretmenine saygılı davranma (2), keşfederek öğrenme (2), kuralları açıklama(anlaşılır kılma)(6) arasında yüksek ilişki görülmektedir. Kuralları açıklama (anlaşılır kılma) olumlu etki ile ilişkisi olan diğer mikropolitikler arasında ilişkiler görülmektedir. Bunu yanında aşırı isteksizlik (1), dış denetim etkisi (1) ve öğrencilerin zorlanması (1) öğretmenler tarafından açıklanan olumsuz etkilerdir.

İlkokul öğretmenlerinin büyük çoğunluğu yüzyüze sınıf yönetiminde kullandıkları mikropolitikaların öğrencilere etkisinde, öğrencilerin agresif direnç olasılığına yönelik, olumlu pekiştirici verme, öğrenci veli etkinliği, sözlü geri bildirim verme, model olma, telkinde bulunma, istedik davranışları açıklama şeklinde mikropolitikalarını düzenlediklerini açıklamıştır. Bu mikropolitikaların öğrencilere etkileri; kuralları açıklama (anlaşılır kılma), katılımcı olma, keşfederek öğrenme, öğretmeni sevmeye, kalıcı davranış değişikliği, öğretmene saygılı davranma şeklinde olumlu yansımalar olarak açıklanmıştır.

Aşağıda çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ifadelerinden örneklere yer verilmiştir.

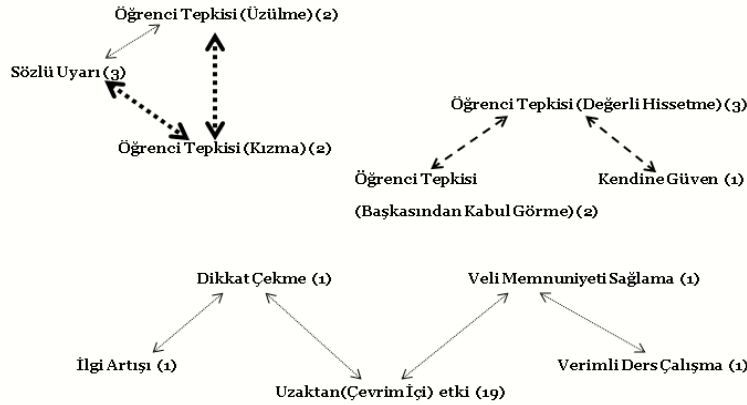
Ö6 “Genelde olumlu oluyor. Çünkü öğrenciler bir kurala neden uymaları gerektiğinin sebebini bildikleri için daha katılımcı oluyorlar. Burada öğrencinin öğretmeni sevmesi ve sayması da oldukça etkilidir”

Ö16 “Başkasının korkusundan dolayı bir şeyleri yapmak için uğraşması yerine içten denetim olsa daha iyi olurdu. Dıştan denetim insanı her zaman için zorla bir şeyleri yapmaya itiyor. Ama bazı çocuklardan aşırı isteksizlik olunca bu yöntemi de kullanmak zorunda kalabiliyoruz.”

Ö20 “Olumlu yönde bir etkisi var. Ödül almak için olumlu davranış sergiliyorlar.”

Yukarıda yer alan görüşler incelendiğinde öğretmenlerin yüzyüze eğitimde kullandıkları mikropolitikaların öğrencilerine etkilerinde, sınıf içinde kontrollerinin güç ve etkisini arttırmak için farklı mikropolitikalardan yararlandıkları söylenebilir.

Kategori 4: İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitikalarının öğrencilere etkileri

Görsel 5. MAXQDA Eş Zamanlı Kod Oluşturma Modeli 4. Kategori “İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitikalarının öğrencilere etkileri” Haritası

Görsel 5’de görüldüğü gibi tüm yanıtlar için tema 2: İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitikalarının öğrencilere etkileri alt kodlar ile ilişkisini yansıtmaktadır. Her tema kodunun ne kadar kodlandığı parantez içinde verilmiştir. Görsel 5 incelenildiğinde ilkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetim mikropolitikalarının öğrencilere etkileri farklı gruplarda ilişkilendirildiği gözlemlenmiştir. 4. Kategoride 16 (on altı) kod arasında uzaktan (çevrimiçi) etki (19) öğretmenler tarafından uzaktan yapılan eğitimdeki mikropolitikaların öğrencilere etkisi en fazla olan mikropolitik etkidir.

Bu kategoride üretilen uzaktan yapılan eğitimdeki sınıf yönetimi mikropolitika öğrencilere etki sayısına göre; öğrenci tepkisi (değerli hissetme) (3), öğrenci tepkisi (başkasından kabul görme) (2), kendine güven (1), veli memnuniyeti sağlama (1), dikkat çekme (1), ilgi artışı (1), ve verimli ders (1) arasında ilişkiler yer alırken, motivasyon (2), olumlu davranış geliştirme (1), sonuca ulaşma (1) arasında ilişki gözlenmeyen olumlu etkiler söz konusudur. Bunu yanında sözlü uyarı (3), öğrenci tepkisi (kızma) (2), öğrenci tepkisi (üzülme) (2) arasında ilişkiler yer alırken, etkisiz (2) ve yetersiz olumsuz pekiştirici (1) arasında ilişki gözlenmeyen olumsuz etkiler olarak sıralanmaktadır. Öğrenci tepkisi (kızma) (2)’nin sözlü uyarı (3) ve öğrenci tepkisi (üzülme) (2) mikropolitik etkileri ile arasında ayrı ayrı yüksek ilişki görülmüştür. Öğrenci tepkisi (değerli hissetme) (3)’nin öğrenci tepkisi (başkasından kabul görme) (2) ve kendine güven (1) mikropolitik etkileri ile arasında ayrı ayrı yüksek ilişki görülmüştür.

İlkokul öğretmenlerinin çoğu uzaktan eğitimde sınıf yönetiminde kullandıkları mikropolitikaların öğrencilere etkisi olarak öğrencilerin öğrenci tepkisi (değerli hissetme), öğrenci tepkisi (başkasından

kabul görme), kendine güven, dikkat çekme, ilgi artışı, verimli ders, motivasyon, olumlu davranış geliştirme, sonuca ulaşma gibi pasif mikropolitik stratejiler geliştirdiklerini belirtmiştir. Ayrıca öğretmenlerin, öğrencilerin agresif direnç olasılığına yönelik sözlü uyarıyı kullandıkları, etkisiz ve yetersiz olumsuz pekiştireç kullandıkları belirtilmiştir. Bunun yanında öğrencilerde de öğretmenin hedefe ulaşma için çabasını sabote etme, engelleme, öğretmeni yok saymaya yönelik öğrenci tepkisi (kıзма) ve öğrenci tepkisi (üzülme) tepkilerini gösterebildikleri belirtilmiştir.

Aşağıda çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ifadelerinden örneklere yer verilmiştir.

Ö11 “Farklı etkinlikler yaparken alınan sözlü uyarılar olumlu yönde etkilerken, toplu ses kapatmanın öğrenciler üzerinde çok da etkili olduğunu düşünüyorum.”

Ö14 “Öğrencimin velisi ile görüşünce sınıfta arkadaşlarına zarar vermeyi bıraktı.”

Ö9 “Kendini yeterli ve değerli hissetme adına; yapabilirim düşüncesi gelişmekte, fikirlerim, öğretmenim ve arkadaşlarım değerlidir.”

Yukarıda yer alan görüşler incelendiğinde öğretmenlerin uzaktan yapılan eğitimde kullandıkları mikropolitikaların öğrencilerine etkilerinde, ekran kontrollerindeki güç ve otoriteyi farklı bir otorite olan aile ile paylaşmakta ve öğrencinin öz yeterliliğini desteklemede farklı mikropolitikalardan yararlandıkları söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitik stratejileri ve öğrencilere etkilerinin incelendiği bu çalışmada iki tema iki farklı kategoride sunulmuştur. Tema 1’de ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitikleri öğretmenlerin yüzyüze eğitimde ve uzaktan eğitimde kullandıkları mikropolitiklere göre incelenmiştir. Tema 2’de ise ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetimi mikropolitiklerinin öğrencilere etkileri yine iki kategori altında yüzyüze eğitim ve uzaktan eğitime göre incelenmiştir. Sonuç olarak ilkökul öğretmenleri tarafından sınıf yönetiminde yüzyüze eğitimde en çok tercih edilen mikropolitik; olumlu pekiştireçlerdir. Uzaktan eğitimde en çok tercih edilen mikropolitik; model olmadır. İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetimi mikropolitikleri öğrencilerde uzaktan (çevrimiçi) etki bırakırken yüzyüze eğitimde öğrencilerde daha çok olumlu etki bırakmakta, kuralların benimsenmesini kolaylaştırmaktadır.

Yüzyüze eğitim için kullanılan ilkökul öğretmenlerinin belirttiği mikropolitiklerin tamamı olumlu pekiştireç mikropolitiki ile doğrudan ilişkilidir. Bunun yanında sözlü geri bildirim verme, model olma, veli ile görüşme, telkinde bulunma ve olumlu pekiştireç başlıkları arasındaki ilişkiler diğer mikropolitik ilişkilerine göre daha yoğundur. Babayiğit & Erkuş (2016), sınıf öğretmenlerinin derslerde kullandığı pekiştireç ve cezaların etkililiğiyle ilgili yaptıkları çalışmada öğretmenlerin tamamı derste kullanılan pekiştireçlerin öğrencileri güdüleyerek derste katılımı sağladığını, başarıyı arttırdığını ifade etmiştir. Bu durum en çok tercih edilen mikropolitikanın yine bir pekiştireç olmasını destekler niteliktedir.

İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetimi mikropolitikleri incelendiğinde model olma, deneyimlerden yararlanma, çoklu duyuya hitap eden teknolojiler kullanma başlıkları en

çok tercih edilen mikropolitikalardır. Bunu olumlu pekiştireç ve sözlü uyarı takip etmektedir. Etki yaratmak için kullanılan diğer mikropolitikalar; sözlü geri bildirim verme, oyun oynatma, telkinde bulunma, söz verme, toplu ses kapatma şeklindedir. Ayrıca sınıf kurallarının açıklanması, adaletli davranma ve güven aşılama ilkokul öğretmenlerinin öğrencilerini pozitif yönde etkileyebilmek adına oluşturdukları mikropolitikalar olarak sıralanmıştır. Bazı öğrencilerin uzaktan eğitimde odaklanma sorunu yaşayabildikleri de belirtilmiştir. Can (2020) uzaktan eğitimde oluşturulan sanal sınıflarda öğretmenlerin yüzyüze eğitimdeki gibi eğitim süreçlerini işletebileceklerini ve etkili geri bildirim verilebileceğini belirtmiştir. Bu durum ilkokul öğretmenlerinin kullandığı mikropolitiklerden sözlü geri bildirim verme belirtimini destekler niteliktedir. İlkokul öğretmenleri uzaktan eğitimde model olabilmek için öğrencilere telkinde bulunarak olumlu pekiştireç kullandıklarını, onları derse odaklamaya çalıştıklarını ve bu anlamda sözlü uyarılarda bulduklarını, deneyimlerinden yararlandıklarını belirtmiştir. Yüzyüze eğitimde ise model olma için öğretmenler uzaktan eğitime benzer olarak olumlu pekiştireç kullanmakta, öğrencilere sözlü geri bildirim vermekte veli görüşmeleri ile velilerden destek almaktadır.

İlkokul öğretmenlerinin yüzyüze eğitimde kullandıkları sınıf yönetimi mikropolitikleri öğrencilerde kalıcı davranış değişikliği, öğretmenini sevme, öğretmenine saygılı davranma etkisi bırakmaktadır. Bunun yanında aşırı isteksizlik, dış denetim etkisi ve öğrencilerin zorlanması öğretmenler tarafından açıklanan olumsuz etkilerdir. Yüzyüze eğitimde kullanılan sınıf yönetimi mikropolitiklerinin öğrencilere etkilerinden kuralları açıklama (anlaşılır kılma); olumlu etki ile yüksek ilişkili olan diğer tüm mikropolitik etkilerle ilişkili görülmüştür. Bu durumda öğrencilerin kuralları benimsemesinin açıklanan diğer tüm olumlu etkileri öğrenci davranışlarına yansıttığı söylenebilir. Öğrencilerin kuralları benimsemesi; keşfederek öğrenme, öğretmenine saygılı davranma, öğretmenini sevme, kalıcı davranış değişikliği, katılımcı olma ile ilişkili görülmüştür. Baloğlu ve Fırat (2022) ilkokul öğretmenleri ile yaptıkları çalışmada uzaktan ve yüzyüze eğitimi karşılaştırmıştır. Yüzyüze eğitimin öğrencilerin davranış eğitimini desteklemede daha etkili olduğunu belirtmiştir. Bu durum çalışmanın yüzyüze eğitimde kullanılan mikropolitiklerin öğrenci davranışlarına olumlu etkisi sonucunu destekler niteliktedir.

İlkokul öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları sınıf yönetimi mikropolitikleri uzaktan (çevrimiçi) etki başlığında yoğunlaşmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde yüzyüze eğitim sürecine göre öğretmen-öğrenci etkileşimi sınırlanmaktadır. Özçakır Sümen (2021) sınıf yönetimi mikropolitiklerinde zorlandıklarını, ders süreci boyunca öğrencileri uyarmak zorunda kaldıklarını, mikrofon açık kalması sonucunda ses yankılaması nedeniyle ders işlemenin zorlaştığı ve toplu ses kapatmaları ile öğrencilerin söz alma davranışı kazandırmada zorlandıklarını belirtmişlerdir. Yenerer (2021) ilkokul öğrencilerinin sosyal etkileşime ihtiyaç duyduğu ve uzaktan eğitimde bu durumun, öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci etkileşiminin ve göz temasının oldukça sınırlandırıldığını vurgulamıştır. Arslan & Şumuer (2020) çeşitli kademedeki öğretmenlerin sanal sınıf derslerinde yaşadıkları sınıf yönetimi sorunları ile ilgili yaptığı çalışmada akran etkileşiminin olmaması, göz temasının kurulamaması, ders sırasında seslerin birbirine karışması ve iletişim sürecinde geri bildirim alamama gibi iletişim sorunlarını sıralamıştır. Bu sonuçlar,

araştırma bulgusunu destekler niteliktedir. Uzaktan eğitimde öğretmen-öğrenci sosyal etkileşiminin azalması ve göz temasının sınırlanması öğretmenin sınıf yönetiminde otorite ve etki kurmada kullandığı mikropolitikaların etkilerini de sınırlandırmaktadır. Sınıf içi sosyal etkileşimin azalması izole öğrencileri artabileceğini düşündürmektedir. Tofur (2018) izole öğrencilerin gerek akademik gerek sosyal iletişim yönlerinden başarıya ulaştırılmalarının izole olmayan öğrencileri başarıya ulaştırmadan daha zor olmakla birlikte mümkün olduğunu vurgulamıştır. Bu durum uzaktan eğitimde yüzyüze eğitime nazaran izole öğrencilerin oluşmaması için öğretmenlerin daha fazla çaba göstermesi gerekebileceğini düşündürmektedir.

Yapılan araştırmadan elde edilen sonuçlara göre şu önerilerde bulunulabilir: İlkokul öğretmenlerinin kullandıkları mikropolitikalar ve öğrencilere etkilerine yönelik olan bu çalışma branş öğretmenleri ve kademeler bazında da araştırılabilir. Çalışma alanda öğretmen – öğrenci ilişkisinde yapılan ilk mikropolitik çalışmalardan olması nedeniyle araştırmacılara konu ile ilgili yapılabilecek araştırmalarda yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Yazar Katkı Oranları

Çalışmaya 1. Yazar %50, ikinci yazar %50 oranında katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı

“İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Mikropolitik Stratejileri ve Öğrencilere Etkilerinin İncelenmesi” başlıklı makalemizin herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur. Yazarlar arasında da herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Altun, B. & Sapkaya, R. (2017). Eğitim yönetiminde politik modeller. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(2), 1-12.
- Arslan, Y. & Şumuer, E. (2020). Covid-19 döneminde sanal sınıflarda öğretmenlerin karşılaştıkları sınıf yönetimi sorunları . *Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye’de ve Dünyada Eğitim*, 49(1), 201-230 . DOI: 10.37669/milliegitim.791453
- Babayiğit, Ö. & Erkuş, B. (2017). Sınıf öğretmenlerinin derslerde kullandıkları pekiştireç ve cezaların etkililiği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25 (2), 567-580. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefdergi/issue/29416/313579>
- Bakioğlu A., Korumaz, M. & Budak, A. (2021). *Okulun mikropolitikası*. Ankara: Nobel Akademi.
- Balıkçı, A. (2020). Okul ve okulu etkileyen faktörler. A. Bayar (Ed.), *Eğitime giriş* (ss. 417-444) içinde. Ankara: Pegem.
- Baloğlu, E. & Fırat, M. (2022). İlkokul öğretmenleri covid-19 pandemi deneyimlerine dayalı olarak uzaktan eğitim ve yüzyüze eğitimi nasıl karşılaşıyorlar?. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 8 (2), 1-35 . DOI: 10.51948/auad.1069056

- Budak, A. (2019). *Okul yöneticilerinin kullandıkları mikro politik stratejiler üzerine öğretmen görüşleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Can, E. (2020). Sanal sınıf yönetimi: ilkeler, uygulamalar ve öneriler. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*. 6(4), 251-295.
- Colegio, L. (2018). *School micropolitics: understanding and preparing for common micropolitical challenges that novice principals encounter in k-12 schools*. [Unpublished PhD Thesis]. Texas State University , USA.
- Creswell, J. W. (2016). Beş nitel araştırma yaklaşımı. M. Aydın (Çev.), M. Bütün & S. B. Demir, (Çev. Ed.). *Nitel araştırma yöntemleri beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve deseni* (ss. 69-110) içinde. Ankara: Siyasal.
- Du, F. (2005). *The micropolitical perspectives of teacher leaders in an elementary school*. a dissertation submitted to the graduate faculty of the university of georgia in partial fulfillment of the requirements for the degree doctor of education athens, Georgia https://getd.libs.uga.edu/pdfs/du_fengning_200508_edd.pdf . Erişim Tarihi 02/01/2021.
- Kaya, S. (2011). *Sanal sınıf yönetiminde görev alacak öğretim elemanlarının eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Kelchtermans, G. & Ballet, K. (2002). The micropolitics of teacher induction. a narrative-biographical study on teacher socialisation. *Teaching and Teacher Education* 18,105–120.
- Memişoğlu, S. P. (2009). Türk milli eğitim sisteminin yapısı ve özellikleri. K. Kiroğlu & C. Elma (Ed.) *Eğitim bilimlerine giriş* (s.164-191) içinde. Ankara: PegemA.
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*, S. Turan (Çev. Ed.). Ankara: Nobel.
- Miles, M. B. & Huberman A. M. (2015). Veri toplamaya odaklanmak ve veri toplamayı sınırlamak: anlamlı bir başlangıç. D. Örucü, (Çev.), S. Akbaba Altun ve A. Ersoy, (Çev. Ed.), *Nitel veri analizi* (s. 16-39) içinde. Ankara: PegemA.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis*. London: Sage publications.
- Oral, B. (2007). Uzaktan eğitim. Ö. Demirel & E. Altun (Ed.) *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. (2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özçakır Sümen, Ö. (2021). Uzaktan Eğitim Sürecinde İlkokul Matematik Dersleri Nasıl İşleniyor? Bir Durum Çalışması. *Eurasian Journal Of Researches in Social And Economics (Ejrse)*, 8(3), 662-674.
- Patton, M. Q. (2018a). Nitel araştırmada çeşitlilik. E. Bukova Güzel & H. Demircioğlu, (Çev.), M. Bütün & S. B. Demir, (Çev. Ed.). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (ss. 75-142) içinde. Ankara: PegemA.
- Patton, M. Q. (2018b). Nitel araştırmaların desenlenmesi. İ. Eti & B. Turhan Türkkkan, (Çev.), M. Bütün & S. B. Demir, (Çev. Ed.). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (ss. 209-258) içinde. Ankara: PegemA.
- Patton, M. Q. (2018c). Nitel analiz ve yorumlama. A. Çekiç & A. Bakla, (Çev.), M. Bütün & S. B. Demir, (Çev. Ed.). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (ss. 431-540) içinde. Ankara: PegemA.

- Spaulding, A. (2000). Micropolitical behavior of second graders: a qualitative study of student resistance in the classroom. *The Qualitative Report*, 4(1), 1-35. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2000.2086>
- Tofur, S. (2018). Sinematografik anlatıda okuldaki iletişim ağları: Ron Clark'ın hikayesi filmi örneği, *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 54-67.
- Yenerer, T. (2021). *Uzaktan eğitim uygulamalarının sınıf öğretmenleri görüşlerine göre değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

Extended Abstract

The aim of this study is to determine primary school teachers' classroom management micropolitical strategies and their effects on students in the context of distance and face-to-face education. For this purpose, "How are primary school teachers' classroom management micropolitical strategies and their effects on students?" Based on the basic research question, answers were sought for 4 sub-questions: 1- What are the main micropolitical strategies that primary school teachers use to support/influence student learning in face-to-face education? 2- What are the main micropolitical strategies that primary school teachers use to support/influence student learning in the distance education process? 3- What are the effects of micropolitical strategies used by primary school teachers to support/influence student learning in face-to-face education on students? 4- What are the effects of micropolitical strategies used by primary school teachers to support/influence student learning in the distance education process on students?

The method of the research is qualitative. It is designed in a phenomenological pattern. In this study, the phenomenological design was preferred since it was planned that the data would be collected based on the classroom management experiences of primary school teachers. The study group of the research consists of 20 primary school teachers. Easily accessible case sampling, one of the purposeful sampling types, was used in the study. In this study, interviews are the data sources of the research. The data collection form prepared by the researchers was used to collect the interview data. The data were collected with the Google form tool. Content analysis and descriptive analysis were used in the analysis of the data. Sub-categories were determined by creating codes from the obtained transcripts by content analysis. Subcategories were associated with categories and categories with themes. The theme of this research was determined as "Classroom Management Micropolitics and Its Effects on Students". During the data coding phase, the codings were created with the MAXQDA 2020 qualitative data analysis program.

The majority of primary school teachers stated that they use positive reinforcement as a way of influencing students in achieving the intended goal, the micropolitics they use in face-to-face classroom management. It is seen that primary school teachers create micro policies in order to create authority and influence, to make suggestions, to meet with parents, and to give verbal feedback. In addition, the micro policies that primary school teachers create in order to positively affect their students are reflected as being a model, suggesting, benefiting from experiences, expecting courteous behavior, permanent learning through research, giving a voice and motivation.

When the classroom management micropolitics used by primary school teachers in distance education are examined, being a model, benefiting from experiences, using multi-sensory technologies are the most preferred micropolitics. This is followed by positive reinforcement and verbal stimulation. Other micropolitics used to make an impact are verbal feedback, playing games, suggesting, using multi-sensory technologies, and giving a voice. In addition, explaining the classroom rules, acting fairly and instilling confidence are listed as micropolicies created by primary school teachers in order to positively affect their students.

The majority of primary school teachers stated that they organize their micropolitics in the form of positive reinforcement, student-parent activity, verbal feedback, being a model, suggesting, and explaining the desired behaviors for the possibility of students showing aggressive resistance under the influence of the micropolitics they use in face-to-face classroom management. The effects of these micropolitics on students; explaining the rules (making them understandable), learning by discovery, loving the teacher, permanent behavior change, and treating the teacher with respect.

Most of the primary school teachers stated that as the effect of the micropolitics they use in classroom management in distance education, students develop passive micropolitical strategies such as student response (feeling valuable), student response (acceptance from others), self-confidence, attention, increased interest, efficient teaching, motivation, positive behavior development, and reaching results. In addition, it was stated that teachers used verbal warnings about the possibility of aggressive resistance from students and used ineffective and insufficient negative reinforcement. In addition, it was stated that students were able to show student response (angry) and student response (sadness) in order to sabotage, prevent, and ignore the teacher's effort to reach the goal.

This study is important in that it reveals the effects of micropolicies used in primary school on students in distance and face-to-face education. It can be suggested to compare the results by repeating the study at other levels of formal education. Since the study is one of the first micropolitical studies in the teacher-student relationship, it is thought to be a guide for researchers and practitioners on the subject.

